

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 24 ноември 2011 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Евгени Танчев

Членове:	Емилия Друмева	Георги Петканов
	Владислав Славов	Ванюшка Ангушева
	Димитър Токушев	Цанка Цанкова
	Благовест Пунев	Стефка Стоева
	Пламен Киров	Красен Стойчев
		Румен Ненков

при участието на секретар-протоколиста Гергана Иванова разгледа в закрито заседание на 24 ноември 2011 г. конституционно дело №11/2011г. докладвано от съдиите Емилия Друмева, Благовест Пунев и Румен Ненков.

Конституционният съд е сезиран от 71 народни представители от 41-то Народно събрание на основание чл. 150, ал. 1 от Конституцията. Делото е образувано на 16.11.2011 г. Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 6 от Конституцията. Иска се съдът да се произнесе по законността на избора на Росен Асенов Плевнелиев и Маргарита Стефанова Попова за президент и

вицепрезидент на Република България, произведен на 23 и 30 октомври 2011 г., и по-точно – съдът да обяви този избор за незаконен.

Производството е във фазата по допустимостта на искането.

Предмет на искането е оспорване на избора на Росен Асенов Плевнелиев и Маргарита Стефанова Попова за президент и вицепрезидент на Република България, проведен на 23 и 30 октомври 2011 г. като незаконен. В искането се твърди, че изборът е протекъл при груби нарушения на Конституцията и Изборния кодекс /ИК/ в условията на лоша организация на изборния процес /едновременно провеждане на избори за президент и вицепрезидент на Република България, както и за общински съвети и кметове/, законово необосновано удължаване на изборния ден, грешки и неподготвеност на избирателните комисии, недостатъци на изборните книжа, което е опорочило волята на избирателя и е основание да се иска от Конституционния съд да обяви избора за незаконен.

Към искането не са приложени доказателства. То обаче, съдържа доказателствени искания, Конституционният съд да събере доказателства за съдържащите се твърдения.

Искането е направено от оправомощен субект по смисъла на чл. 150, ал. 1 от Конституцията и е в компетентността на Конституционния съд, поради което съдът приема, че искането е допустимо и следва да бъде допуснато до разглеждане по същество. Конституционният съд вече се е произнасял /Решение № 4 от 2011 г. по к.д. 4/2011 г./, че „оспорването“ като дейност по решаването на конституционноправен спор, в т.ч. оспорване законността на произведени избори, протича само пред Конституционния съд, като сезирането на този съд започва по инициатива на някой от субектите по чл. 150, ал.1 от Конституцията. Жалби и сигнали за изборни нарушения, отправяни преди осъщественото сезиране на Конституционния съд, не са част от конституционния процес, който се регулира от Конституцията и Закона за Конституционен съд /ЗКС/, а са част от изборния процес, регулиран от Изборния кодекс /ИК/.

Конституционният съд проверява дали при организацията, гласоподаването и определянето на резултатите от току що проведени избори е спазено изборното законодателство. Що се отнася до започването на самия конституционен процес съдът проверява дали са спазени изискванията на Конституцията и ЗКС. Единственото изискване относно производството пред Конституционния съд за проверка законността на президентски избори, което се съдържа в ЗКС /чл. 17, ал.4/ е исканията да се правят в 15 дневен срок от решението на Централната избирателна комисия /ЦИК/. В настоящето дело това изискване е спазено.

Конституционният съд счита за неприемливо, че за да допусне искане за оспорване на произведени президентски или парламентарни избори, той трябва да разполага с доказателства за действия относно подготвянето на оспорването, извършени преди сезирането му /ако няма такива доказателства – да извърши разследване и проучване на уставите на участвалите в изборите политически партии или разследване за спазването на междуинни срокове за предварителни жалби до органите по чл. 150, ал.1 от Конституция/. Такова разбиране няма опора в Конституцията; то претендира да има основание в изборното законодателство, но както бе посочено, конституционният процес започва от сезирането на Конституционния съд от някой от оправомощените органи по чл. 150, ал.1 от Конституцията. Текущото и често променящото се изборно законодателство не следва да бъде интерпретирано превратно спрямо съдържанието на Конституцията и производството пред Конституционния съд.

За конституционния процес срокът по чл. 93, ал.6 от Конституцията има смисъл единствено като съдебен срок за решаване на конституционноправен спор по същество. Класическо правило е, че съдилищата не действат *ex officio*, а след сезиране, който акт поставя началото на съдебния процес и се поражда процесуалното отношение /Ж.Сталев/. Така, че съдебните срокове текат от подаването на жалбата,

респ. внасянето на обвинителния акт, а в конституционния процес – от постъпването на искането в Конституционния съд. Следователно началото на срока по чл. 93, ал.6 от Конституцията, възприет като съдебен /което за Конституционния съд е единствено възможното му качество/, се определя от деня на сезирането на Конституционния съд по чл. 150 от Конституцията.

С оглед предмета на делото Конституционният съд счита, че като заинтересувани страни следва да бъдат конституирани Народното събрание, Министерският съвет, министърът на вътрешните работи, министърът на регионалното развитие и благоустройството, главният прокурор, Върховният административен съд, омбудсманът, Централната избирателна комисия, новоизбраните президент и вицепрезидент Росен Асенов Плевнелиев и Маргарита Стефанова Попова, Институтът за модерна политика, Институтът за развитие на публичната среда и Българският Хелзинкски комитет.

По изложените съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 6 от Конституцията и на основание чл. 18, ал. 2 и чл. 20, ал.1 Закона за Конституционен съд, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на 71 народни представители от 41-о Народно събрание на Република България, относно оспорване законността на избора за президент и вицепрезидент на Република България, произведен на 23 и 30 октомври 2011 г.

Конституира като заинтересовани страни по делото: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на вътрешните работи, министъра на регионалното развитие и благоустройството, главният прокурор, Върховния административен съд, омбудсмана, Централната избирателна комисия, новоизбраните президент и вицепрезидент Росен

37

Асенов Плевнелиев и Маргарита Стефанова Попова, Института за модерна политика, Института за развитие на публичната среда и Българския Хелзински комитет.

1. Изиска Централната избирателната комисия да представи в 3-дневен срок от получаване на определението следните писмени доказателства:

1.1. Образца от бюлетината за гласуване за президент и вицепрезидент на Републиката и Решението за утвърждаването му по чл. 162, ал. 1 от ИК, както по една бюлетина, с която е гласувано във всеки един от изборните райони;

1.2. Всички сигнали за гласуване с бюлетини, които не отговарят на критерия „непрозрачност”, като в тази връзка да се представят доказателства за резултатите от извършените проверки и взетите мерки, както и протоколите за установяване резултатите от гласуването за президент и вицепрезидент на секционните комисии в съответните секции;

1.3. Обобщени данни от секционните протоколи за общия брой на допуснатите до гласуване лица, дописани в допълнителната страница (под чертата) на списъка за гласуване за президент и вицепрезидент;

1.4. Копия от секционните протоколи, според които броят на реално гласувалите в съответната изборна секция лица надхвърля 936 /вж. Решение на КС № 2 от 2010 г. по к.д. 10/2009 г./ ;

1.5. Информация за случаи в страната, при които в обявения резултат от изборите за президент и вицепрезидент са включени само данни от компютърните разписки на ОИК, без в ЦИК да са били представени оригиналните секционни протоколи. Ако такива случаи има, компютърните разписки да бъдат предоставени на Конституционния съд;

1.6. Постъпилите сигнали за допуснати нарушения на изборния процес в изборния ден и при установяване на резултатите от гласуването, както и писмени доказателства за констатациите по тях и взетите мерки.

2. Изиска ГД „ГРАО” в Министерството на регионалното развитие и благоустройството да представи в 3-дневен срок от получаване на определението данни за общия брой за страната на заличените лица, които нямат право да бъдат дописвани в избирателните списъци за избор на президент и вицепрезидент, включително в изборния ден (чл. 187, ал. 1, т. 7 от ИК), както и разпределението на този брой по отделни категории лица;

3. Изиска от министъра на вътрешните работи информация въз основа на какви данни на Министерството е извършено заличаване на избиратели от избирателните списъци по чл. 56, ал.1 ИК, както и за общия брой на тези лица за цялата страна.

Преписи от искането и от определението да се изпратят на заинтересованите страни, като им се предоставя възможност в срок от 7 дни да представят писмени становища и доказателства по делото. Препис от определението да се изпрати и на вносителя на искането, който в същия срок може да представи допълнителни съображения по делото.

След получаване на становищата на страните и представените доказателства Конституционният съд ще прецени необходимостта от изискване и допускане и на други доказателства.

Председател:

Членове: